

RIKTLINJER FÖR IDÉBURET OFFENTLIGT PARTNERSKAP

Eslövs kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Detta är Eslövs kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Riktlinjerna ska vara vägledande för partnerskap som ingås mellan en eller flera kommunala förvaltningar och en eller flera idéburna organisationer, verksamma i Eslövs kommun.

En idéburen organisation definieras i dessa riktlinjer som en icke vinstutdelande, demokratiskt styrd organisation med medlemsnytta och/eller samhällsnytta som främsta intresse. En idéburen organisation är organisatoriskt fristående från offentlig sektor.

Syftet med IOP är att svara mot ett behov för kommuninvånarna, komplettera kommunens och näringslivets insatser, skapa långsiktiga förutsättningar för de berörda idéburna aktörerna och genom samverkan leda till synergieffekter.

Vad är idéburet offentligt partnerskap?

IOP är en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna organisationer som omnämns positivt bland annat i ”Palett för ett stärkt civilsamhälle” (SOU 2016:13) och i ”Välfärdsutredningens betänkande” (SOU 2016:78) och som förespråkas av Sveriges kommuner och landsting (SKL). IOP är ett alternativ när varken offentlig upphandling eller de traditionella projekt- och föreningsbidragen fyller sitt syfte. IOP ger framför allt en möjlighet för det civila samhället att, utifrån mer jämlika villkor aktivt delta och bidra till samhällsutvecklingen. Modellen sätter dialogen mellan parterna och deras gemensamma lärande i fokus och målet är att skapa förutsättningar för organisationer att utföra viktig samhällsservice.

Den här samverkansformen har sin utgångspunkt i en ömsesidighet mellan parterna, där de genom dialog kommer fram till vilken verksamhet som behövs, vilken målgrupp den ska nå, vilka mål som ska uppnås, hur kvalitet definieras och vilken värdegrund verksamheten ska utgå ifrån.

Det är viktigt att det finns en palett av insatser för samverkan mellan kommunen och idéburen sektor i enlighet med SOU 2016:13. IOP bör vara ett komplement till, men inte ersätta existerande stöd till föreningar i kommunen. Ett IOP passar inte för alla verksamheter och alla idéburna aktörer. IOP bör med fördel ingås med redan väl etablerade idéburna aktörer som kommunen har en långvarig relation till.

Varför idéburet offentligt partnerskap?

Det finns många skäl till att inleda samverkansformen IOP:

- Samverkan uppmuntrar till och möjliggör gemensamt ansvarstagande för kommunens utveckling.
- Kommunen har svårt att ensam hantera komplexa samhällsutmaningar.
- Idéburen sektor har ett stort engagemang och en stor potential som inte tas till vara fullt ut genom traditionella former för samverkan och bidrag.
- Idéburna organisationer har ett behov av långsiktighet för att genomföra en verksamhet med hög kvalitet.
- En idéburen aktör kan ibland ha/skapa en närmare relation till målgruppen än vad en myndighet eller offentlig aktör kan göra.
- Samverkan mellan sektorer leder till synergieffekter.

När kan vi ingå ett idéburet offentligt partnerskap?

För att ett IOP ska vara möjligt ska ett antal kriterier vara uppfyllda.

1. Initiativ till dialog om en möjlig överenskommelse om IOP bör komma från idéburen sektor för att tydliggöra att den verksamhet som avses ska ske på initiativ av den idéburna aktören (och inte i form av beställning från kommunen).
2. Den verksamhet som avses ska anses bidra till samhällsnytta. Verksamheten som är föremål för samverkan ska svara mot behov hos kommuninvånarna och ska bidra till att lösa en gemensam samhällsutmaning. Den bör med fördel stämma överens med de prioriteringar som kommunen gjort. Fokus bör ligga på gemensamma utmaningar och gemensamma lösningar.
3. Verksamheten bör inte omfatta något som kommunen redan gör men inom lagens gränser och i samförstånd kan kompletterande verksamhet bedrivas av idéburna organisationer.
4. Den föreslagna överenskommelsen om partnerskapet får inte konkurrera med annan likartad verksamhet på en befintlig marknad. Ett IOP passar bäst på ett område där traditionella beställningar och upphandlingar är svåra att formulera.

Idéburet offentligt partnerskap steg för steg

1. Föreslå samverkansformen IOP i dialog med föreningar som uppvaktar kommunen i syfte att ta ett större samhällsansvar.
2. Fastställa att kriterierna är uppfyllda. Vilka lagar och regler som partnerskapet måste förhålla sig till avgörs av vilken verksamhet som ska bedrivas. En juridisk bedömning görs för varje enskilt IOP.
3. Formulera en gemensam värdegrund och idé mellan samverkansparterna. Parterna gör en gemensam beskrivning av insats, genomförande och uppföljning. Tydliggöra förväntningar och roller hos alla samverkande parter.
4. Partnerskap ingås mellan den förvaltning som är huvudsakligt ansvarig för verksamheten och den idéburna organisation som är part i verksamheten. För finansieringen ansvarar respektive förvaltning inom befintlig ram eller med särskilt tilldelade medel.
5. Ett IOP är en process och är inte färdig för att partnerskapet är undertecknat. Kommunens roll och ansvar under genomförandet av verksamheten bör tydliggöras i partnerskapet. Det är viktigt att resurser avsätts för medverkan i partnerskapet från kommunala tjänstepersoner.
6. Kommunledningskontoret erbjuder stöd och vägledning till partnerskapen.